

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

P/09/158
LOL-410-37-09/2009

Olsztyn, dnia 12. marca 2010 r.

P- sekret
G. f

STAROSTWO POWIATOWE
w Nidzicy
Wpiętno dnia 15 MAR 2010
782
L.dz. zał. podpis

**Pan
Ludwik Ekiert
Starosta Nidzicki**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Nidzicy („Starostwie”) kontrolę, którą objęto udzielanie koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością wydobywczą w latach 2007-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 20 stycznia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Pana Starosty związane z udzielaniem koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych w badanym okresie oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością wydobywczą. Podstawą wydania takiej oceny są ustalone w toku kontroli istotne nieprawidłowości odnoszące się do całego zakresu kontrolowanej działalności, w tym dotyczące:

- 1) wydawania koncesji, które nie spełniały wszystkich wymogów art. 22 ust. 2 i art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Pgg),
- 2) nieskutecznego nadzoru nad działalnością przedsiębiorców, którym udzielono koncesji,
- 3) niewydawania decyzji administracyjnych w przypadkach określonych w art. 84 ust. 10 ustawy Pgg,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- 4) niepodejmowanie stosownych działań w stosunku do osób wydobywających kopaliny wbrew zakazowi określonemu w art. 15 ust. 4 ustawy Pgg,

1. W ocenie NIK, Pan Starosta nie zapewnił należytych warunków wykonywania zadań przypisanych powiatowemu organowi administracji geologicznej, w zakresie udzielania koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych oraz nadzoru nad działalnością wydobywczą, ponieważ:

- w regulaminie organizacyjnym Starostwa w ogóle nie ujęto powyższych zadań; zostały one określone jedynie w zakresie obowiązków inspektora w Wydziale Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska;
- nie utworzono stanowiska geologa powiatowego, przy pomocy którego - zgodnie z art. 101 pkt 3 ustawy Pgg, Pan Starosta wykonywałby zadania organu administracji geologicznej.
- spośród trzech pracowników ww. Wydziału, bezpośrednio prowadzących lub nadzorujących w badanym okresie sprawy związane z wydawaniem koncesji i nadzorem nad wydobywaniem kopalin, żaden nie posiadał kierunkowego wykształcenia z zakresu geologii; tylko jeden z nich - mający wykształcenie kierunkowe z bankowości, ukończył studia podyplomowe w zakresie ochrony i kształtowania środowiska.

2. Wszystkie cztery, udzielone przez Pana Starostę w badanym okresie, koncesje na wydobywanie kopalin pospolitych nie w pełni odpowiadały wymogom określonym w ustawie Pgg, gdyż nie określały:

- terminów rozpoczęcia przez przedsiębiorców działalności wydobywczej, o czym mowa w art. 22 pkt 2 Pgg (we wszystkich czterech koncesjach),
- wielkości zasobów złoża kopaliny możliwych do wydobycia, czym naruszono art. 25 ust. 1 Pgg (w jednej koncesji),
- minimalnego stopnia wykorzystania zasobów, przez co naruszono art. 25 ust. 1. (w jednej koncesji).

3. Nie w pełni zgodny z przepisami art. 84 ustawy Pgg był sprawowany przez Pana Starostę nadzór nad wnoszeniem opłat eksploatacyjnych przez przedsiębiorców, którym udzielił Pan koncesji, ponieważ:

- nie sprawdzano zgodności wysokości opłat eksploatacyjnych wnoszonych przez przedsiębiorców z wielkościami deklarowanego wydobycia,

- w stosunku do dwóch, spośród trzech przedsiębiorców, którzy w terminach określonych w art. 84 ust. 9 ustawy Pgg nie przedłożyli informacji o wielkości wydobycia oraz o wniesieniu opłat eksploatacyjnych, nie podjęto żadnych działań w celu wyegzekwowania tego obowiązku, a wobec jednego działania takie podjęto, lecz dopiero w trakcie kontroli NIK.

4. Nie podjęto działań wyjaśniających, pomimo ujawnienia w 2008 r. przez pracowników Starostwa pięciu przypadków nielegalnego wydobywania kruszywa naturalnego w miejscowościach: Piątki, Tatary, Waszulki i Borowy Młyn oraz Szkotowo. Nie ustalono zwłaszcza czy wydobycie to miało charakter działalności gospodarczej i podlegało sankcji administracyjnej na podstawie art. 85a ust. 1 oraz odpowiedzialności za wykroczenie określone w art. 119 ustawy Pgg. Nie powiadomiono też organów ścigania o tych spośród ww. przypadków, które stanowiły naruszenie zakazu określonego w art. 15 ust. 4 ustawy Pgg i stanowiły wykroczenie w rozumieniu art. 119 a tej ustawy.

Dopiero w wyniku kontroli NIK, Pan Starosta spowodował wszczęcie postępowania wyjaśniającego w odniesieniu do nielegalnego wydobycia w miejscowościach Piątki i Szkotowo, a także zobowiązał właścicieli nieruchomości, na których nielegalnie wydobywano kruszywo do zabezpieczenia wyrobisk i oznakowania tablicami miejsc niebezpiecznych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) dostosowanie organizacji Wydziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu do wymagań związanych z realizacją zadań w zakresie wydawania koncesji oraz nadzoru nad wydobywaniem kopalin pospolitych, w tym utworzenie stanowiska geologa powiatowego,
- 2) zapewnienie wydawania koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych spełniających wszystkie warunki określone w ustawie Prawo geologiczne i górnicze,
- 3) bieżące monitorowanie zgodności ze stanem faktycznym deklarowanego przez przedsiębiorców wydobycia kopalin pospolitych i wnoszenia przez nich opłat eksploatacyjnych,
- 4) przeprowadzanie postępowań wyjaśniających we wszystkich przypadkach wskazujących na nielegalne wydobywanie kopalin pospolitych oraz powiadamianie organów ścigania w przypadkach potwierdzenia tego faktu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Starosty, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego

wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli

Antoni Stupiński
Antoni Stupiński